

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI.

Geslo: Za vero in narod—za pravico in resnico—od boja do zmage!

GLASILO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU; S. P. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGU; ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO., IN SLOVENSKE ŽENSKÉ ZVEZE V ZEDINJENIH DRŽAVAH

(Official Organ of four Slovene Organizations)

ŠTEV. (No.) 162

CHICAGO, ILL., TOREK, 23. AVGUSTA — TUESDAY, AUGUST 23, 1932

LETNIK (VOL.) XLI

Mali uspehi imperijalne konference - Rudarje strazijo

BRITANSKA IMPERIJALNA KONFERENCA SE ZAKLJUČILA BREZ USPEHOV. — SKLENILE SO SE LE POGODBE MED POSAMEZNIMI DEŽELAMI. — PREPAD MED DEŽELAMI IMPERIJA.

Ottawa, Ont., Kanada. — Konferenca med zastopniki dežel britanskega imperija se je končala preteklo soboto zvečer. Kljub njeni dolgotrajnosti, se je na njej kaj malo doseglo. Nasprotno. Med sesterskimi britanskimi deželami se je v nekaterih ozirih pokazal tak prepad, da so nekateri mnenja, da bi bilo najboljšo, da bi se to "ljubezensko" razmerje kratkoma ukinilo in naj bi šla Kanada in nekatere druge dežele samostojno svojo lastno pot brez vsakega ozira na Britanijo. Vseskozi med konferenco je vladalo med delegati nekako trpko razmerje, ki je mejilo že na prave sovražnosti.

Pri slavnosti, ki je bila priložena ob zaključku konference, se je pokazala zopet prava diplomatska hinavščina. Srđ in jeza v srcih, a sladke in medene besede na jeziku. Drug drugega so poveličevali, kako ginljivo popustljivi, so bili in kako so se vsi trudili, da je vladala na konferenci absolutna harmonija, ter kake velikanske uspehe ima konferenca znamenjati in kako se je poglobila ljubezen med britanskimi deželami. Med tem pa so vedeli, da se vračajo domov takorekoč s praznimi rokami in da je treba le še ene take konference in britanskega imperija ne bo več.

Položaj je ostal skoraj isti, kakor je bil prej. Sklenilo se ni nikakih pogodb, ki bi veljale za celj imperij, marveč prišlo je le do malo pomembnih sporazumov med posameznimi deželami glede prednostne carine in podobnega. Upanje Angležev, da bi se ustvarila prosta trgovina širom celega imperija, ki bi dokazovala, da so te dežele v resnici eno v ekonomskem oziru, se je torej popolnoma izjalovilo. Enako se je tudi pokazalo, da je bil strah, da bi se vsled pogodb na konferenci kaj trpela trgovina Zed. držav, Rusije, Nemčije, ali katere druge dežele, popolnoma neupravičeno. Pričakovanje, da bo konferenca upostavila prospertito v britanskih deželah in z njimi po celem svetu, je padlo v vodo.

KOMUNISTIČNI AGITATOR

Chicago, Ill. — Množica, broječa nad tisoč glav, je bila v noči med petkom in soboto razpršena od policije, ko se je zbrala okrog komunističnega agitatorja, ki jim je govoril na oglu 3100 Clybourn Ave. Govornik se je z begom rešil pred aretacijo. Povod za njegovo agitacijo mu je dalo to, ker ga je pred par dnevi vrgel iz stanovanja lastnik hiše na 3121 Clybourn Ave., ker je zaostal z najemninjo za štiri mesece; od tedaj naprej je s svojo družino prenočeval na cesti. Od več strani mu je bila ponudena pomoč in brezplačno stanovanje, a ga ni hotel sprejeti, samo, da bi imel s svojo družino na cesti več povoda za hujskajoče govore.

KRITIČNE RAZMERE MED PREMOGARJI

Straže civilistov ponovno postavljene v varstvo premoogarjev. — 10,000 piketov ovira delo.

Taylorville, Ill. — Tukajšnji šerif je ponovno mobiliziral svojo armado civilistov, da z njo zastraži rudarje in varuje tiste rudarje, ki se žele vrniti na delo, pred štrajkujočimi piketi. Kakor je bilo že poročano, so prispele semkaj iz drugih krajev velikanske množice stavkujočih premoogarjev — računali so njih število na okrog 10,000 — in posrečilo se je tej množici, da je v soboto popolnoma ustavila delo. Ti štrajkarji so nato odšli proti Orient premogorovom v Franklin okraju, da tudi tam "pregovore" rudarje, da se jim pridružijo. Ker pa so pričakovali, da se vsaj del teh množic vrne v ponedeljek zjutraj, je šerif zopet sklical v službo svojo armado civilistov, ki jih je razpustil v četrtek prejšnjega tedna.

Kakor znano, je med premoogarji izbruhnila stavka vsled tega, ker jim hočejo družbe znižati dnevno mezdo od \$6.10 na \$5. Tukajšnja lokalna unija je glasovala v pretežni večini, da se sprejme znižana plača, in so se zato premoogarji tudi vrnili na delo. Nasprotno pa je večina drugih unij pogodbo zavrgla. Vršilo se je za to posebno glasovanje. Glavni voditelji premoogarjev unije pa so pustili, da so bile glasovnice "ukradene" in so nato proti volji večine premoogarjev podpisali pogodbo z operatorji za nižje plače. Tako je nastal razdor med premoogarji, da so ponekod zastavkali, drugod pa pričeli delati.

Med tistimi, ki so se vrnili na delo, so tudi premoogarji v West Frankfortu. Delo se je v soboto v teh jamah nadaljevalo kljub temu, da se je zbralo tamkaj veliko piketov, ki sicer niso premoogarjev dejansko napadali, pač pa so jim drugače nagajali. Tako so posuli ceste z želbljiki, da so si na njih predrli svoje pnevmatike tisti premoogarji, ki so se z avtomobili pripeljali na delo.

OTROK SE ZADUŠIL V PLINU

Cicero, Ill. — Tri in pol mesece starega otroka druž. Frances, je mati pustila v avtomobilu v domači garaži na 5122 W. 25th St. nekaj minut samega med tem, ko je motor deloval. Ko pride nazaj, ga najde mrtvega. Obstoja domneva, da ga je zadušil plin ogljiv monoksida, ki se tvori pri gorenju gasolina, vendar pa bodo oblasti še preiskale, ali se ni otrok morebiti zadušil, ker je bil preveč zavil v koč.

KRALJEVO TRUPLJO NA POTI V DOMOVINO

Slika je bila vzeta na krovu parnika Concord v mestu Southampton v Angliji, ko so preselili nanj truplo bivšega portugalskega kralja Manuela, da ga prepeljejo v domovino. Po proglasitvi republike na Portugalskem je Manuel zbežal na Angleško, kjer je preživel do svoje smrti.

BANKA V KONKURZU

Največja banka v Jugoslaviji napovedala konkurz.

Belgrad, Jugoslavija. — Tukajšnja Union banka, ki je največja v Jugoslaviji, je v preteklo soboto napovedala konkurz in naprosila vlado, naj ji postavi upravitelja. Ne ve se gotovo, ali je banka v resnici na tako slabih nogah, ali pa se hoče samo okoristiti z nedavno vladno odredbo, po kateri se dovoljuje začasen moratorij tistim bankam, ki so obremenjene s takimi kmetskimi dolгови, ki se ne morejo skolektati. — Ta banka je bila ustanovljena leta 1928, in sicer s spojitvijo dveh bank, Bosanske banke ter Agrarske in trgovske banke.

VZTRAJNI LETALKI

Valley Stream, L. I. — Dve letalki, Frances Marsalis in Louise McPhatridge, nosite slavo, da ste najbolj vztrajni letalki. Pretekli petek zvečer je namreč minilo šest dni, odkar ste se ženski brez prestanka vzdržali v zraku in ste s tem posekali prejšnji rekord, ki ste ga dve letalki dosegli leta 1931 v Los Angeles.

ŽUPANOVA NEZGODA PRI BRIVCU

Albany, N. Y. — Newyorški župan Walker je šel k nekemu tukajšnjemu brivcu, da se da obriti. Brivec si je seveda na vse mogoče načine prizadeval, da bi čim najboljše postregel svojemu odličnemu gostu in ga zadovoljil. Pri vsej svoji vplemenosti ga je pa brivec kljub temu "polomil". Ni pa bil tega sam toliko kriv, marveč neki časopisni poročevalec, ki je hotel porabiti to priložnost in slikati župana v poziciji, v kakršni ga še listi niso priobčili. Nameril je svoj aparat nanj. Ko pa je pričel trenutno blišččo fotografsko luč, se je tega brivca tako ustrašil, da je vzdrtel in pri tem vrezal župana v uho. K sreči pa je bila rana le neznatna.

KRIŽEM SVETA NESREČA NA ŽELEZNICI

Havana, Kuba. — Zveza tukajšnjih zdravnikov, ki šteje okrog 500 članov, je stopila v stavko, ker zahtevajo, da jim bo dovoljeno pobirati zdravniško pristojbino sorazmerno s premoženjem pacienta.

Šangaj, Kitajska. — Veliko ogorčenje je zavladalo med kitajskim prebivalstvom mesta Tsingtao, ko je bil z nekotaj japonsko tvrdo sklenjen kontrakt za gradbo pristaniškega pomola v vrednosti štirih milijonov. Uporabljal pa se bo samo kitajski material in kitajsko delavstvo.

London, Anglija. — Kakor po večini ostale Evrope, je vladala tudi v Angliji preteklo soboto velika vročina že drugi dan. Dan prej je termometer dosegel 99 stopinj in vročina je zahtevala 21 človeških življenj.

PONOVNO SE BO DVIGNIL V ZRAK

Desanzano, Italija. — Belgijski profesor Piccard, ki je prišel semkaj s svojim balonom potem, ko je dosegel višino nad 10 milj, se je izrazil, da bo poizkusil še v tretje preiskovati najvišje zračne plasti, in sicer prihodnje leto. Tedaj pa se bo dvignil v Kanadi, na severozapadnem obrežju zaliva Hudson. Izbral si je ta kraj zato, ker bo tamkaj blizu magnetnega severnega pola in bo lahko študiral svoje kozmične žarke na kraju, kjer magnetična sila seže v stratosfero.

SMRT ODLIČNEGA POLITIKA

Dunaj, Avstrija. — Tekom kratkega časa je izgubila Avstrija svojega drugega vplivnega državnika, ko je pretekli petek zvečer nenadoma umrl Johann Schober, ki je bil trikratni kancler Avstrije in tudi nje bivši zunanji minister. Pred par tedni se je še udeležil pogreba svojega najhujšega političnega nasprotnika, Msgr. Seipela. Smrt je nastopila popolnoma nepričakovano; zadevala ga je kap, ko se je spravljal spat.

Ena ženska ubita, 41 drugih potnikov ranjenih.

Kenosha, Wis. — Pet milj južno od tukaj je v soboto popoldne skočil s tira vlak električne železnice North Shore, pri čemer je bila neka 45 let stara ženska ubita, 41 drugih potnikov pa je zadobilo večje ali manjše poškodbe. Vzrok nesreče je bila pokvarjena tračnica, ki je odstopila nazven. Ženska, ki je bila ubita, je bila vržena skozi okno, ko se je vlak sunkoma ustavil; voz se je nato nagnil na stran in stisnil žensko pod seboj.

VATIKAN RAZKRIL NAČRTE SOVJETOV

Vatikan. — Tukajšnje glasilo "Osservatore Romano" priobčuje članek, v katerem objavlja, da se je zvedelo za tajno naročilo sovjetske vlade, s katerim je odredila, da se morajo do 31. dec. 1933 vse cerkve v Rusiji zapreti. Ostati jih sme v celi deželi samo dvajset. Kakor list nadaljuje, imajo sovjeti že izdelan načrt za zapiranje cerkva in ga bodo pričeli izvajati v najkrajšem času.

MAGNATI SE BOJE KONKURENCE

Chicago, Ill. — Na mestno oblast je vložila prošnjo za licenco za obrat nova taxi družba, Public Taxi Service Co. — Proti temu, da bi se ji izdala licenca, pa ste se ostro postavili Yellow in Checker Cab družbi in ne brez vzroka. Nova družba bi tvorila hudo konkurenco za nju. Obvezuje se namreč, da bo prepeljavala potnike po sledečih cenah: 15 centov za prvo tretjino milje in 5 centov za vsako nadaljnjo tretjino milje. Yellow in Checker ste pa znatno dražji, namreč 25c za prvo četrtino milje in 10c za vsako nadaljnjo polovico milje. Obe zadnji družbi imate točasno nekako monopolno pravico v tem mestu za obratovanje s taxi.

Iz Jugoslavije.

RAZVOJ ZUNANJE TRGOVINE; DOČIM IZVOZ NA SREDNJEVROPSKA TRŽIŠČA POJEMA, NARAŠČA V KRAJE OB SREDOZEMSKEM MORJU. — SUŠA V DRAVSKI BANOVINI. — SMRTNA KOSA. — RAZNE VESTI.

Povprečni promet vnanje trgovine

Za agrarne države je trgovinska bilanca ena najvažnejših postavk in zato jo skušajo ohraniti aktivno. Jugoslavanska trgovinska bilanca je bila od leta 1925 do 1931 štirikrat aktivna, trikrat pa pasivna in sicer v letih 1927-28-30. V letih 1927 in 1928 vsled slabe žetve, leta 1930 pa radi splošne gospodarske krize in velikega padca cen. Kot agrarna država zamenjava Jugoslavija svoje poljske pridelke v največji meri s sosednimi industrijskimi državami za njihove industrijske izdelke. Nad 58 odstotkov vsega izvoza in uvoza absorbira jugoslavanska trgovina z Italijo, Avstrijo, Čehoslovasko in Nemčijo. — Zunanja trgovina na srednjeevropska tržišča je pa začela vedno bolj pojmajati, pričela je pa naraščati v deželah ob Sredozemskem morju. Zlasti se je povečal izvoz v Alžir, Maroko, Tunis in na Malto. Vendar pa uvaža Italija še vedno največ jugoslavanskega izvoza, in sicer 16 odstotkov vsega izvoznega blaga. Iz Jugoslavije so iz početka največ izvažali pšenico in stavnbi les. V letu 1925 je skupna vrednost izvoza pšenice in lesa dosegla 41 odstotkov vsega izvoza. Tudi koruza se je na veliko izvažala, pa radi slabe letine je izvoz v letih od 1925 do 1930 padel s 38,000 ton na komaj 3000 ton. — Med 79 državami, katerih podatke o zunanji trgovini je zbral žitni odbor Društva narodov, prihaja Jugoslavija na 40. mesto. Njen delež v skupni svetovni trgovini je znašal l. 1926 0.44 odst., leta 1931 pa 0.39 odstotkov.

Pripeka in suša

Mesec julij, tako poročajo iz Ljubljane, ni bil posebno vroč in se je šele proti koncu bolj ogrel. Začetek avgusta je pa še bolj gorak in toplomer se je stalno dviga. Sicer bi pa toplota nič ne škodila, če bi tu pa tam dež namočil zemljo, ki trpi radi suše. Kuruza se že na več mestih zvija. Pa tudi ajda in repa potrebuje ta vlaga.

Braslovče. — Savinjsko dolino je zadela huda suša. Že več kakor tri tedne ni bilo pravega dežja in ker je po večini vetrovno vreme, še hladilne nočne rose ni, ki bi vsaj nekoliko poživila rastlinje. Turščica že močno zavija liste in hmelj tudi zaostaja radi suše. Suša se tudi pozna na sadju, ki je zelo lepo kazalo, suša je pa sadje tako stisnila, da se ni moglo lepo razviti in je ostalo drobnost in zanikrno. Savinja je kakor kuhana, zato pa polna kopalcev. Radi suše je pa tudi tako plitva, da so redka mesta, kjer bi je ne bilo mogoče brez plavanja prebrstati.

Ptuj, 2. avg. — Neznozna vročina pritiska vedno huje.

Poštenega dežja bi bilo treba, potrebujejo ga polja in vinogradi, a ga ni od nikoder. — Pridelke pšenice je bil letos srednji, drugi pridelki bodo pa radi suše že bolj slabo obrodili. Sadje je kazalo zelo dobro, pa radi pomanjkanja vlage bo po kakovosti slabše in že sedaj pada z drevja. Drava, ki je navadno vedno mrzla, se je letos precej ogrela.

Ogenj

V noči od 31. julija na 1. avgusta je plat zvona zbudil Kamničane in jih dvignil iz mehkih postelj. Vse je gledalo proti severu, kjer je na velikem travniku med Mekinjami in Nevljami gorela Praschnikarjeva šupa, kjer je bilo več voz sena, ves letošnji pridelek velikega travnika. Škoda je veličinskih količin, ki so odhajale od ceste do 60 metrov, sumijo, da je bil ogenj podtaknjen.

Vino bodo izvažali na Finsko

Po poročilih zavoda za pospeševanje trgovine v Belgradu, obstoji velika možnost, da bo pričela Jugoslavija izvažati svoja vina in druge alkoholne pijače na Finsko. Jugoslavanskemu konzulatu v Helsingforsu se je namreč posrečilo zainteresirati finsko privilegiranu družbo za nakup in prodajo alkoholnih pijač, da bodo kupovali jugoslavanske alkoholne izdelke.

Smrtna kosa

V Mariboru je umrla Darinka Škerljeva, učiteljica. — V Mostah pri Zirovnici je naglo umrl Janez Reva, star 34 let. — V Šmartnem pri Litiji je po daljšem bolehanju umrla Fr. Morschner, vdova po davčnem nadupravitelju.

Nesreča

Iz Št. Jerneja poročajo, da se je ponesrečil posestnik T. Pušavec iz Maharovca. Ko se je vračal s Tolstega vrha, mu je spodrsnilo in je padel po strmimi ter si zlomil nogo.

Smrtna nesreča

31letna kmetica Marija Projak iz Prosetinca v občini Nedeljišče, je šla kopat gramoz za popravo hiše. Med koprovanjem se je nad njo utrgala velika plast gramozu in jo popolnoma zasula. Žena je kmalu izdihnila.

Izpuščen iz zapora

Ro nedolžnem je bil obojen na 15 let ječe Albin Popovič iz Novega grada v Medjimurju pod obtožbo, da je izvršil roparski umor. Njegovim sodnikom se je posrečilo dokazati njegov alibi in tako je bil izpuščen iz zapora.

Katoliški Slovenci oglašajo svoje prireditve v "Amerikanskem Slovencu"!

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki. Ustanovljen leta 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljkom in dnevom po praznikih.

Izdaja in tiska: EDINOST PUBLISHING CO. Naslov uredništva in uprave: 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill. Phone: CANAL 5544

Table with subscription rates: Za celo leto \$5.00, Za pol leta \$2.50, Za četrt leta \$1.50.

The first and the Oldest Slovene Newspaper in America. Established 1891.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Published By: EDINOST PUBLISHING CO. Address of publication office: 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill. Telefon CANAL 5544

Table with subscription rates: For one year \$5.00, For half a year \$2.50, For three months \$1.50.

POZORI!—Številka poleg vašega naslova na listu znači, do kedaj imate list plačan. Obnavljajte naročnino točno, ker s tem veliko pomagate listu.

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list.—Za zadnje številke v tednu je čas do četrtga dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

U.:

Ali je preobrat tukaj?

Preobrat, katerega je napovedal tisk zadnje mesece, se zdi, da je tukaj. Ako gotova znamenja ne varajo, se preobrat v gotovih delih Združenih držav obrača na bolje.

Preobrat na bolje je sicer tukaj. Toda, da bo družba mogla s tem novim preobratom korakati paralelno, bo treba na strani družbe temeljitega ekonomiziranja.

Preobrat na bolje je sicer tukaj. Toda, da bo družba mogla s tem novim preobratom korakati paralelno, bo treba na strani družbe temeljitega ekonomiziranja.

Preobrat na bolje je sicer tukaj. Toda, da bo družba mogla s tem novim preobratom korakati paralelno, bo treba na strani družbe temeljitega ekonomiziranja.

Dr. Ignac Seipel

S smrtjo prelata dr. Ignaca Seipela je avstrijske republika izgubila moža, ki je vsa leta po vojni stal v ospredju njenega političnega in državnega gibanja.

Par let se je udeleževal kot tak, a kmalu je vstopil kot katehet v državno službo, na enem izmed dunajskih ženskih učiteljskih, kar pa je bila samo stopnjica za njegov nadaljnji dvig.

Po tem prvem kratkotrajnem ministruvanju, ki je doživel poraz stare monarhije, je dr. Ignac Seipel ostal viden v javnem življenju.

V usodi avstrijske republike je preživel dr. Ignac Seipel kot vodilni politik mnogo burnih dni. V spominu so še znane krvave demonstracije, ki so julija 1927 zahtevale na Dunaju celo vrsto smrtnih žrtev.

Ne glede na politično usmerjenost priznava tudi inozemstvo, da je dr. Seipel kot vodilni politik avstrijske republike in kot diplomat pokazal velike sposobnosti in izredno aktivnost.

V svojih odnošajih do drugih držav je bil pokojni dr. Seipel zelo korekten in pošten. Sploh dr. Seipel je bil velik državnik, in veliko ima zaslug za svojo domovino Avstrijo.

NA AMERIKANSKIH BREZJAH BO ZOPET LUŠTNO

Prav uljudno vas vabijo Slovenci franciskani. Lemont, Ill.

BARAGOVA PROSLAVA NA BOBROVEM OTOKU

Razne pomenljive slavnosti smo letos praznovali v Lemontu. V maju smo obhajali zeganje, v juliju pa srebrno mašo Fathra Hugona.

DOBER RACUNAR

Znani kirurg dunajske fakultete prof. Gussenbauer je nekoč z operacijo rešil življenje nekemu avstrijskemu nadvodovi.

ŠIRITE AMER. SLOVENCA!

Štorklja se je pred kratkim oglasila pri družini mojega brata Anton Ruparja in pustila zalo hčerko.

Štorklja se je pred kratkim oglasila pri družini mojega brata Anton Ruparja in pustila zalo hčerko.

Res, nad vse je zanimivo prisostvovati takim proslavam, ki vedno bolj odkrivajo velika pionirska dela našega velikega pionirja, pokojnega prevz. g. škofa Friderika Barage.

FARMARSKÉ VESTI IN DRUGO

Kljub temu, da sem z raznovrstnim delom zaposlena, kakor je vsaka farmarica, ali pa v stari domovini na Slovenskem kmetica, moram vendar nekoliko poročati, kako se kaj imamo.

Poročati bom pa začela kar o farmarskem življenju. Svet se tako čudno suče, da je vsako leto slabše, da bi človek skoro obupal, če bi se ne spomnil na Boga.

Nemogoče mi je popisati vse, kako dobivamo vodo za namakanje. Sem že včasih poročala, pa je bilo vedno kaj pomote.

DOBER RACUNAR

Znani kirurg dunajske fakultete prof. Gussenbauer je nekoč z operacijo rešil življenje nekemu avstrijskemu nadvodovi.

ŠIRITE AMER. SLOVENCA!

Štorklja se je pred kratkim oglasila pri družini mojega brata Anton Ruparja in pustila zalo hčerko.

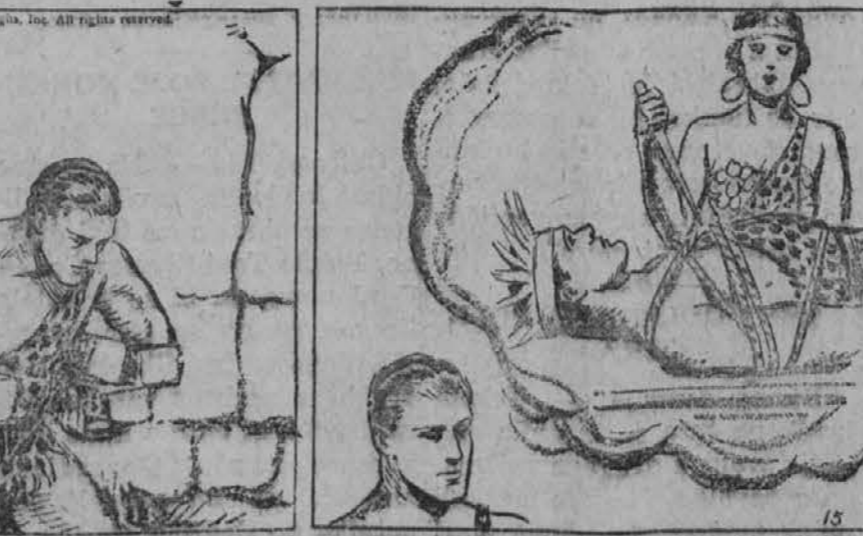
Štorklja se je pred kratkim oglasila pri družini mojega brata Anton Ruparja in pustila zalo hčerko.

TARZAN GRE PO ZLATO V OPAR.

Tarzan je bil zadovoljen s svojim ogledom dvorane, v kateri se je nahajalo zlato in se je vrnil na kamentni vrh. Werper, ki je skrit opazoval vsak Slovec, kaj šele sinovi in hčere prekrasne romantične Gorenjske, ki tvorijo najlepši del slovenske, kakor tudi jugoslovanske zemlje.

(15)

Videl je v duhu, kako je ležal tedaj pred leti na daritveni mizi, poleg njega visoka duhovnica La, z bodalom v roki. Okrog so čakali veliki duhovniki z kupami, da bi naštejali njegove krivi.

Napisal: EDGAR RICE BURROUGHS

Hudobni Werper je bil skrit opazoval ves čas. Delal je razne sklepe. Misli je že, da bi Tarzana ustrelil in se sam polastil zlata, ko ga je ta nosil iz dvorane.

Advertisement for 'LEPOTA SLOVENIJE JE SLIKANA IN OPISANA V KNJIGI 'Gorenjska''. Includes details about the book, price (\$2.00), and publisher information.

Tvoj nedeljski tovariš.

TEDENSKI KOLEDAR

- 28 **Nedelja** — Avguštin. Hermes.
- 29 **Ponedeljek** — Obglav. Janezovo. Sabina.
- 30 **Torek** — Roza Limanska.
- 31 **Sreda** — Rajmund.
- 1 **Četrtek** — Egidij. Verena.
- 2 **Petek** — Štefan. Maksima.
- 3 **Sobota** — Evfemija. Doreteja.

Rev. J. C. Smoley:

PETNAJSTA NEDELJA PO BINKOŠTIH

Najm je mestece ob obronku Hermonskega gorovja. Ko bi Gospod tam ac bi storil tega čudeža, bi mi morda tega mesta niti ne poznali. Gospod je prehodil že veliko Judovske dežele, veliko bolnikov je že ozdravil, čudeža pa še ni storil, namreč, da bi bil obudil mrtvega k življenju, kar sta prej storila že preroka Elija in Elizabe. Ljudstvo se je morda vprašalo: Ali ne more storiti kaj takega kakor preroki? Sedaj bo dobilo ljudstvo odgovor. Ko se je približal mestu, mu je prišel nasproti mrtvaški sprevod. Sina, edince vdove, so nesli k pogrebu. In tu reče Gospod: "Mladič, pravim ti, vstani!" Umrl je v mladosti svojih let. Je to bridek zakon smrti, da moramo vsi umreti, in da smrt ne izbira; nikdo ni varen pred njo. Dojenček v zibelki, mladenič, mož v najlepših letih ali pa stavec. Ali je pa res nesreča, če človek mlad umrje? Seveda je, če mora človek v najlepših letih zapustiti ta svet, posebno če si je s svojim nerodnim življenjem nakopal prezgodnjo smrt. Sama na sebi pa zgodnja smrt ni nikaka nesreča. Nedolžni otroci so bili v Betlehemu pomorjeni, ko so komaj življenje zagledali. Naš Odraščnik je umrl v starosti 33 let. Ne gre se za to, kako mlad kdo umrje, ampak kako kdo umrje. Srečna smrt je največja milost božja. In to milost si lahko zasiguramo. Pregovor pravi: Kakoršno življenje, taka smrt. Zato pa prosimo Boga vsak dan za srečno zadnjo uro.

Mrtvaški sprevod je srečal Gospod s svojimi učenci. Videl je jokajočo mater; ginjen ji je rekel: "Ne jokaj." Zakaj naj bi jokala? Edinega sina, oporo svoje starosti je izgubila. Solz ji Gospod ni zameril, saj je celo sam jokal nad Jeruzalemom, jokal ob Lazarjevem grobu. Hotel ji je le reči, da naj ne joka, saj bo potolažena. On ni imel samo usmiljenega srca, on je bil tudi vsemočen. Rekel je, da so nosilci postali. Vstopil je k mrtvemu mladeniču in rekel: "Vstani." In vzdignil se je mrtvec in prišel govoriti. Strah je moral preleteti množico, ko so videli vsemočnost božjo, in vsi so rekli: "Velik prerok je med nami vstal." Da, ljudstvo je verovalo na božanstvo Zveličarjevo, in ko bi si bilo to vero ohranilo, bi pozneje ne bil Jeruzalem razdejan, izraelskega ljudstva bi Bog ne bil zavrgel.

Imamo pa, tako se vprašajmo, mi pravo vero v božjega Sina? Prava vera ne obstoji v imenu kristjana, marveč v delih vere, in od teh del bo odvisno, če nas bo enkrat Bog sprejel za svoje ali nas pa zavrgel. Tudi nam bo rekel enkrat: "Vstani!" Vsi bomo vstali, vsi se bomo videli zopet v prihodnjem življenju.

Kakor je izročil Gospod sina materi, tako bodo tudi nam vsi dan v bodočem življenju, ki so nam bili na tem svetu ljub in dragi. To bo ena izmed nepreštetih radosti večnega življenja. Bo li to snidenje radostno? Tudi bogatin je videl na drugem svetu ubožca Lazarja, od daleč ga je videl v Abrahamovem naročju, sam je bil pa v peklu. Je tudi nesrečno snidenje v večnosti; da temu uidemo, je samo eno sredstvo. — Kakor hitro se je mladenič dvignil, ko mu je Gospod rekel: "Mladič, pravim ti, vstani," tako moramo tudi mi naglo vstati iz smrti greha, ko nam kliče njegova milost: "Zbudi se, ki spiš, in Kristus te bo razsvetlil."

IZ DEŽELE SUŽENJSTVA IN TRPLJENJA

Tržaški škof Dr. Alojzij Fogar v zarji 25letnega mašniškega jubileja

V četrtek, 23. julija, je tržaški škof dr. Alojzij Fogar praznoval 25letnico mašništva. — Vredno je ob tej priložnosti poudariti, da se škof Dr. A. Fogar odlikuje po svojem nenavadno dobrem značaju, s katerim je pridobil številno prijateljev med ljudstvom v tržaški škofiji in to ne glede na razliko narodnosti. Škof Fogar je enako pravičen do vernikov slovenske in italijanske narodnosti. Pri njemu ni razlike med enim in drugim, vsi so mu enako dragi, do vseh je enako ljubezniv in vse enako podpira. — Da, tudi podpira jih, ker je znano, da je vse svoje znatno premoženje, ki ga je podedoval po svojem očetu, razdelil med reveže. Po vsej pravici ga torej neki list primerja s sv. Karolom Boromejem, ki je tudi vse svoje premoženje dal revežem. — Kjer more, pomaga, ker se drži besed sv. evangelija, ki pravi: "Kar daste siromaku, je, kakor bi dali nebeškemu Očetu." — Ni torej čudno, da potem uživa posebno priznanje in naklonjenost sv. očeta, kakor tudi veliko spoštovanje svojih

vernikov slovenske in italijanske narodnosti. — Škofa odlikujejo tudi izredne umske zmožnosti in je že kot teolog plodno deloval v goriškem semenišču. Kot odličan poznavalec katoliškega nauka si je postavil za posebno nalogo poglobitev verskega življenja zlasti v tržaški škofiji, kar mu je v desetletju njegove višjepa-

South Side Wood Supply

trgovina z
VSAKOVIRSTNIM LESOM V KLAFTRAH IN DR.
Znižane cene na drva. — Obiščite nas takoj.
10th Street & Kentucky Avenue
Telefon 1873. Sheboygan, Wisconsin

DRUŠTVO SV. JERONIMA

ŠTEV. 153, K.S.K.J., CANONSBURG, PA.
Sprejema vse zavezane katoliške Slovence in Slovenke od 16. do 55. leta, v mladinski oddelci pa od rojstva do 16. leta.
Zboruje vsako prvo nedeljo v mesecu ob 2. uri popoldne v lastnem prostoru
Za nadaljna pojasnila se obrnite na spodaj podpisani društveni odbor:
MIKE TOMŠIČ, predsednik,
STANLEY SOBERL, tajnik,
ANTON TOMŠIČ, blagajnik.

POREDEN PSIČEK

Jiggs je bil "žleht". Nedavno si je v nekem parku v Pittsburghu privoščil zabavo, da je podil male ververice, za kar je prišel v zapor. Ko je bil izpuščen, je slišal pa še pridigo od svoje mlade gospodarice, Emma J. Anderson.

stirske službe tudi v veliki meri uspelo. Njegov položaj pa postaja od dne do dne težji, zlasti v zadnjem času. Kakor vsakemu pravičnemu in poštenemu možu, se tudi njemu veliko naprotuje. Posebno se pri tem trudijo razni temni elementi, ki hočejo uničiti vse njegovo prizadevanje in delo za vernike, zlasti na deželni.

Odbor odličnih tržaških meščanov je škofu za ta njegov slovesni dan jubileja podaril krasen avtomobil kot dar tržaških meščanov. V soboto potem so v Trstu korporativno čestitali škofu duhovniki tržaške škofije in v nedeljo je škof daroval v tržaški stolnici sv. Justa, za katero je tudi veliko daroval od svojega denarja, slovesno pontifikalno sv. mašo, h kateri je prišlo tudi mnogo ljudstva z dežele ter je za to slavnost železniška uprava organizirala posebne vlake, da tako omogoči vernikom čim večjo udeležbo pri tako slovesni priložnosti spominskega dneva Dr. Fogarja. — Škof Dr. Fogar se je rodil v Furlaniji in je naslednik pregnanega bivšega slovenskega škofa v Trstu, Dr. A. Karlina, ki je sedaj rkoč v Mariboru v Jugoslaviji.

Avtomobilska nesreča na Opčinah

V noči od 28. do 29. julija so se vračali iz Sežane na Krašu v Trst štirje izletniki. Trgovski zastopnik Steno Vicini je vozil avto z vso hitrostjo in se niti na mitnici ni ustavil, čeprav mu je čuvaj dajal znamenja, naj se ustavi. Mitničar je še pohitel za avtomobilom, da bi vjel številko, ko je na grozo opazil, da je avto zadel v nekovo hišo in se popolnoma razbil. Drobec železa je celo njega težko ranil v roko, čeprav je stal za celih 100 korakov daleč od nesreče. Silni sunek je vrgel Marijo Konecnyjevo in Viktorja Colledani ob steno hiše, da sta si oba razbila lobanji in izdihnila na mestu. Šofer Vicini in mlada plesalka Eva Milčičeje globlje verskega življenja zlasti v tržaški škofiji, kar mu je v desetletju njegove višjepa-

mokrega asfalta, ker je bil naspelo. Njegov položaj pa postaja od dne do dne težji, zlasti v zadnjem času. Kakor vsakemu pravičnemu in poštenemu možu, se tudi njemu veliko naprotuje. Posebno se pri tem trudijo razni temni elementi, ki hočejo uničiti vse njegovo prizadevanje in delo za vernike, zlasti na deželni.

Nesreča v tržaškem pristanišču

V tržaškem pristanišču, kjer gradijo postajo za hidroplane, se je nedavno zgodila velika nesreča. Oddelek delavcev je dvigal veliko, 60 metrov dolgo in 95 ton težko železno travervo. Že so travervo postavili na dva mogočna podstavka, ko se je začela nenadoma kriviti. Moral so jo torej radi tega ponovno privzdigovati. Pri tem pa je traverva nepričakovano zdrknila s stebrov in padla na tla. Delavci so naglo odskočili in eden izmed njih je skočil 10 metrov globoko ter se pri tem hud poškodoval, druga dva je traverva močno udarila, tretjega pa tako, da ga je na mestu ubila.

Vandalizem

Meseca junija je nenadoma izginil iznad vhoda v idrijsko realko Vegov spomenik. Na njegovo mesto so sedaj postavili Italijani kip zdravnik Dr. Ivana Scopole, ki ima menda edino to zaslugo, da je bil rojen v Idriji. Pred kratkim so tudi izdali nove razglednice, ki kažejo idrijsko realko in pa Scopolov spomenik nad vhodom.

Žrtev granate

V gozdu pri Kanalu je postal kmet Jožef Peternel žrtev eksplozije stare granate, ki je ležala tam še izza vojnih časov. Peternel je namreč ob gozdenem obronku kosil travo in pri tem nenadoma zadel s koso v na tleh ležečo granato, ki je v trenutku eksplodirala in njega strahovito razmesarila. Njegov brat Ivan, ki mu je pri delu po-

NA PRODAJ

farma šest akrov, nova hiša iz opeke, garaža, kurnik. Leži v Du Page okraju. Cena \$5500. Pišite na: **W. A. Stettner, 38 Grove Ave., Elgin, Ill.**

magal, se je na srečo nahajal nekoliko oddaljen, da ga niso drobci granate zadeli, je takoj poklical na pomoč sosede, ki so hoteli Jožeta rešiti in ga spraviti v goriško bolnico. Ko so pa prišli do njega, so na žalost opazili, da je revež že mrtev.

Radi bega čez mejo

Goriški karabinerji so prijavili goriškemu sodišču 22letnega Vladimirja Abraha iz Škrbine na Krašu, čes, da je brez potrebnega dovoljenja in brez potnega lista zbežal čez mejo. Beg ni političnega značaja. Omenjenemu Abram u so pred kratkim s prefekturnim dekretom spremenili priimek v Abram.

Požar v Potoku pri Renčah

V ponedeljek, 25. julija, je nastal hud ogenj v hiši posestnika Karla Mozetiča v Potoku pri Renčah. Ogenj je hišo uničil do tal. Zgorel je tudi hlev in kozolec. Prišli so goriški gasilci, ki pa niso veliko pomagali, ker so domači in sosedi med tem že rešili, kar se je dalo rešiti. Skode ima gospodar nad 20,000 lir.

Otrok pod avtomobilom

Tovorni avto tržaške pivovarne Dreher je na poti iz Podbrda proti Grahovemu v Koritnici povozil devetletnega fantka Ivana Humarja, ki je v trenutku, ko je privozil avto mimo vinka, skočil čez cesto. Fantek je bil na mestu mrtev.

Promocije na tržaški trgovski in gospodarski univerzi

Nedavno so se zaključili študiji na trgovski in gospodarski univerzi v Trstu. Kandidatov za promocijo izpise je bilo 21, med temi pet rodov iz Jugoslavije. Pri izpitu sta dosegla izredno visoke ređe Josip Stolja iz Sežane in Drago Prelog iz Trsta, dalje tudi Josip Božič iz Trsta.

Številni procesi

Pred sodnikom v Ajdovščini pri Vipavi se je vršila cela vrsta procesov radi bega čez mejo. Obsojeni so bili v kontumacijo na štirimesečno ječo, na globe po 3000 lir in na denarne kazni po 240 lir sledeči: 22letni Viktor Kerbec, Alfonz Besednjak, Drago Kodrič, Rafael Humar in France Mihelič iz Rihemberga; Lojze Gorjup,

Društvo sv. Jožefa

Štev. 53, K.S.K.J., Waukegan, Ill.
Sprejema vse slovenske katoličane od 16. do 55. leta v odrasli oddelci; v mladinski oddelci pa od rojstva do 16. leta. — Seja se vrše vsako drugo nedeljo ob 9ti uri zjutraj. Društvo ustanovljeno leta 1900. — Skupno šteje 390 članov(ice). — Nadaljna pojasnila se dobi od sledečega odbora:
Math Slana, Jr., predsednik,
Joseph Zorc, tajnik,
Mike Opeka, blagajnik.

Društva

ki oglasijo svoje prireditve, veselice, igre, itd. v

AMERIKANSKEM SLOVENCU

imajo vsikdar dobro udeležbo in dober uspeh.

"AMER. SLOVENCA" ne čita samo vaše članstvo, pač pa mnogi naši rojaki po vaši okolici.

Oglaševalne cene v "Am. Slovencu" so zmerne.

Tone Mohorč, Marija Čehovi-nova in Andrej Kodele iz Vipave; Josip Saksida iz Skrilj, Janko Vidic iz Dol, Otlice, Andrej Ječič iz Erzolja; Alfonz Rovtar iz Sv. Križa na Vipavskem; France Marc in Josip Marc iz Bujanj ter Ivan Česnik iz Dolge Poljane. — Albina Rust iz Sanbora, stara 27 let, ki se je lani skrivaj izselila in se letos zopet vrnila domov, je bila aretirana in obsojena na tri mesece ječe in 2000 lir globe ter 240 lir denarne kazni.

ŠIROM JUGOSLAVIJE

Novo ceste
Cesta Višnja gora-Polica in cesta Radohova vas-Sela pri Šumbeku ste bili slovesno izročeni prometu. Obe cesti se nahajate v višnjegorskem okraju.

Nesreča
Kmetijski fant, 24letni Štefan Žaže, je v Tolstem vrhu na Štajerskem šel po smrekove veje v gozd. Ko se je vračal domov, je v klancu popustila zavora in pri tem je fanta vrglo, da je padel pod voz in kolesa so mu šla preko prsi in trebuha. Domači so zvedeli o nesreči šele, ko sta vola sama pripeljala domov.

Zopet orožje
V Spod. Lažah pri Poljčanah je 15letni sin posestnika Koročca prinesel od nekoda staro pištolo, katero je kupil od pastirja Sitarja. Sedel je na hišni prag in prišel pištolo basati. Otroci so ga pri tem poslu opazovali in tedaj se je pištola zoavila in tedaj se je pištola sprožila in mali Ivanček je obležal nezavesten, ker mu je strel priletel v obraz.

ŠIRITE AMER. SLOVENCAR

DENAR
v Jugoslavijo in druge države pošiljam zanesljivo in točno po dnevnem kurzu. Včeraj smo računali:

Za 100 din	\$ 2.25
Za 250 din	\$ 5.05
Za 500 din	\$ 9.50
Za 1000 din	\$ 18.50
Za 2500 din	\$ 46.15
Za 5000 din	\$ 91.50
Za 100 lir	\$ 5.90
Za 500 lir	\$ 27.00
Za 1000 lir	\$ 53.25

Pri večjih svotah primeren popust. Money Order in pisma naslavlajte na:

JOHN JERICH
1849 West 22nd Street,
Chicago, Ill.

NOVI NASLOV

je potrebno, da v času selitve sporočite Upravi lista takoj. Najbolje, da v času selitve naznanite na dopisnici ali v pismu vaš novi naslov PAR DNI V NAPREJ, rečimo teden, ali vsaj TRI DNI V NAPREJ. Navedite v pismu, kateri dan se bote preselili na novi naslov in Uprava bo skrbela; da z dotičnim dnem, ko bote prišli na novi naslov bote tudi že list prejeli na novi naslov. Obenem je sedaj

NOVA DOLOČBA

v veljavi, da namreč pošta računa izdajateljem časopisov po 2c za poštino za vsako obvestilo, kar je bilo poprej prosto. Ako pa naročniki sami točno poročajo svoje nove naslove, to odpade. Zato prav uljudno prosimo vse naše drage naročnike, da v času selitve nam takoj in če le moč par dni v naprej sporoče svoj novi naslov. S tem bodo pomagali, da bodo točno list prejeli na novi naslov in pomagali bodo listu, da ne bo imel stroškov za poštna obvestila.

Pri sporočanju novega naslova se poslužite spodnjega kupona, katerega izpolnite, izrežite in pošljite na Upravo lista.

PIVO IZ VINA
Iz Brindisija poročajo, da se je ondotnemu kemiku dr. Raffaelu Fornaru po dolgotrajnih poskusih posrečilo napraviti svetlo pivo iz belega vina. S tem je najden baje izhod nadprodukciji vina v južnih predelih Italije, kjer bodo lahko delali iz njega pivo.

VROČINA V NEMCIJI

Berlin, Nemčija. — Nad celo Nemčijo pritiska zadnje dni silovita vročina, ki je imela za posledico 31 smrtnih slučajev. Več od teh je utonilo, druge je zadelo solnarica in številni oseb se je ubilo v Alpah, kamor so napravili turistične izlete, da ubeže vročini.

— Ali Ali? Ali ste že poslali obnovev naročnine za "A. S."? Ako ne, storite to čimprej po možnosti, ker list potrebuje Vaše pomoči in zvestobe.

NAROČNIKOM V INDIANA-POLIS IN OKOLICI

naznanjamo, da je sprejel zastopništvo za list "Amer. Slove-nec" **Mr. Frank Radež, 739 No. Holmes Ave.**, kateri je pooblaščen pobirati naročnine za list "A. S.", prodajati knjige, slovenske plošče iz naše knjižarne ter vse drugo, kar je v zvezi z našim podjetjem. Rojakom ga prav toplo priporočamo, da mu gredo na roko in pomagajo širiti kat. list "Amer. Slove-nec"!
Uprava "Amer. Slovenca".

DRUŠTVO SV. VIDA

št. 25, K. S. K. J. CLEVELAND, O.

Leto 1932.

Presednik, Anton Škull, 1099 E. 71st St.

Podpredsednik, Anton Strniša, Tajnik, Anthony J. Fortuna, 1093 E. 64th St.

Zapisnikar, Frank Sodnikar Sr. Blagajnik, Ignac Štepić. Nadzorniki: Joseph Ogrin, Joseph Germ, Anton Korosec. Zastavonoša, John Modic. Bandero, Frank Drcar. Vratar, Jacob Korečan. Duhovni vodja, B. J. Ponikvar.

Zdravniki, Dr. J. M. Seliskar, Dr. M. J. Oman, Dr. L. J. Perme in Dr. A. J. Perko.

Društvo zboruje vsako prvo nedeljo v mesecu v Knausovi dvorani ob 1. uri popoldne.

V društvo se sprejmejo člani(ice) od 16. do 55. leta.

Zavarujete se lahko za 20-letno zavarovalnico ali pa za do smrti zavarovalnico in sicer za \$250, \$500, \$1000, \$1500 in \$2000 posmrtnine.

V društvo se sprejemajo tudi otroci od 1 dneva do 16. leta. Za bolniško podporo pa \$7.00 in \$14.00 tedenske bolniške podpore, v slučaju bolezni, bolnik naj se naznani pri tajniku samo, da dobi zdravniški list in karto in naj se ravna po pravih.

Kmečki punt

AVGUST ŠENOVA:

Poslovenil Joža Glonar

"Pa naj," je jezno odvrnil Matej, in žolto lice mu je zardelo, "slabše se mi ne bo godilo kakor tu in če bi zares ne vedel, da sem krščen in da smem poslušati orglje in cerkvene molitve, bi skoro mislil, da sem govedo, ali celo kaj slabšega, ker govedu daje gospodar vsaj krmo, mi pa — pri tem je Gušetič zopet krepko potegnul iz vrča — naj glodamo goli kamen ob cesti. Ali nas mar Dora tepe, suva, gazi in vesi? Ne, naša sužnost. Da, Kranjci, ti so ljudje, ki so svojo Doro že parkrat pokadili. Bil sem tam, pa so mi pravili, kako je bilo. Ko jim je nemška gospoda začela zabijati žreblice za nohte, so segli po svoji "stari pravdi" — debelem kiju in udarili po gosposkih hrbtih, in če jih je sreča prinesla pred kako zidano kolibo, so gospodi podkurili, da se je celo po zimi potila. To so ljudje!"

"Kaj za to?" je odsekal Gušetič, "boljše je, da človeško umreš, kakor pa da po živinsko živiš. Saj sem ti že rekel, da mi ni nič za to, če me tudi vrag vzame. Zdej pa zbogom, možje!"

Po teh besedah je Matej skočil pokonci, potisnil klobuk na glavo in se nekoliko gugajoče napotil v vas.

Društvu je bilo tesno okoli srca. Vино jim nič več ni hotelo prav skož grlo.

"Pa pojdimmo še mi," je menil župan, "daj Bog, da bi bilo vse dobro! Z Bogom, boter Ilija!" S temi besedami je podal gospodarju roko in krenil z Andrejem v vas, malo za njim pa je tudi Jana zapeljala ob palici svojega očeta počjo domu.

Otroci so šli v koč, mačka se je spravila v kuhinjo, pes pa je legel pod stopnjice. Vse se je pomirilo in ko je večerna zarja zatrepetala po belem cvetju drevja, je Ilija zaklenil vrata kože.

IV.

Lepa majska noč je, tiha kakor sanje. V travni ne čuješ nobenega črička, na licu ne čutiš vetriča, zvezde migotajo na nebu; na ozorju se vidijo črne kope, mračno gorovje, izza dreves pogorskih gozdov kukka plaho in počasi žoltni mesec, kakor da se tuji od boji s svojo lučjo moti skrivnostni nočni mir, ki lega kakor ogromna črna pajčina na goro in dolino, na grad in koč, in da se ne zablesti tu ali tam po grmičju kaka svetla kresnica, bi človek rekel, da je ves svet umrl.

Po cesti od Zagreba proti Susjedom se pelje kmečki voz. Konje vodi kmet. Na vozu sedi močan, črno oblečen človek s širokim klobukom. Popotnik, se zdi, dremlje, kmet pa zdaj zapoje, zdaj tlesne z jezikom in priganja konje, nato pa umolkne in prisluskuje, kako Sava šumi v nočni temi. Prišla sta pod klanc pod Susjedom in sedaj sta na njegovem vrhu. Kmet stoji v vozu, da bi zavrl kolo, popotnik na vozu pa se zgane in vpraša:

"Kaj je, Ilija? Kje sva?"
"Tukaj na klancu pod Susjedom, gospodar župnik, kjer je zelo strmo. Treba bo paziti, da naju konji ne zapeljejo v Savo. Mladi so in plahi, pa se bojijo vsakega grma."
"Dobro, Ilija! Zavri in pazi!"

Ilija Gregorič je storil, kakor mu je velel

brdovski župnik, sedel na voz, pritegnil vajeti in tako sta počasi s škripajočim vozom lezla s klanca. Župnika je dretež minil in ko je voz pod klancem zopet pohitel, se je začel s kmetom razgovarjati.

"Hvala ti, Ilija, da si mi dal priložnost," je rekel župnik kmetu; "imel sem neke svoje opravke pri kanonikih, pred vsem pa sem moral kupiti v mestu razna zdravila. Porabil sem že vsa in po vaseh je vse polno bolezní. Samo zadnje nedeljo sem po večernicah obiskal deset bolnikov. Bog ti povrni!"

"Zakaj bi vam ne dal, gospod župnik," je kmet veselo odgovoril, "od gosposke ni bilo nobenega naročila, svoje poljsko delo sem kolikor toliko opravi, zakaj bi vam potem ne storil te prijaznosti, saj ste prijatelj kmetov, ki nas tolaži in naše rane zavija."

"Kako j pri tebi doma, z ženo in otroki?" je vprašal brdovski župnik Ivan Babič.

"Kar nas je krščenega pod streho, je vse, hvala Bogu, zdravo, in tudi zaradi živine se nimam pritoževati. Silje lepo kaže in tudi trsi so polni. Če ne bo suše ali toče, bo blagoslova dovolj; mraza se ne bojimo več. Okoli Stubice pa so, bogami, imeli nesrečo! Oni dan je bil bil moj boter, Matija Gubec, ki je šel po gosposkih opravkih v Mokrice, pri meni. Pravil je, da jim je mraz vse nemilo osmodil. Vsi vino-gradi so črni. Boga mi, gospa Heningovica je s selitvijo slabo zadeta. Ali veste — pa brez zamere, gospod župnik! — zakaj je stara zastupila Susjed?"

"Ne vem, dragi Ilija, jaz se malo brigam za gosposke muhe. Tako ima človek več miru!"

"Res je," je pritrdil kmet in pogal konje. Med tem sta prišla skozi selo pod Susjedom. Psi so izza ograj silno zalajali, po kočah pa ni bilo nikjer luči. Kmet je opomnil:

"Glejte, nobena luč ne gori po celem selu! Pravi jazbeci so še celo v poletju! Po mojem računu še ne bo več ko deset. Vsaj zvezde tako kažejo."

"Ne bo, ne," je odvrnil župnik.

Ilija je konje zopet pogal in ko sta se oddaljila od Zaprešiča, je znova začel:

"No povejte mi, milostni gospod, kaj ta sprememba pomeni. Vi ste siromakom dobri, vi ste učen človek, vi to morate vedeti."

"Če bi vedel, dragi moj Ilija, bi ti povedal," je župnik odgovoril. "Toda gosposki mi ničesa ne povejo, nekako me — to povem samo tebi — po strani gledajo, ker sem s kmeti dober."

"Vem," je kmet potrdil, "to vam bo Bog povrnil — in onim tudi," je tiho zamrmral.

"Da, zaupajmo na Boga, sin moj," je rekel stari župnik mirno; "držimo se prave mere, kadar je dobro, in ne izgubljamo pameti in srca, kadar je slabo. Srednja pot je najboljša pot. Tudi po njej so kotanje, trnje in kamenje — toda katero smrtno življenje je brez nesreče? Mirna duša pa ve, da je vsake nezgode na tem svetu enkrat konec in da vsak dan ne treska. Božji sin je nosil svoj križ, nosimo ga tudi mi."

"Ej, milostni gospod," je kmet odkimal z glavo, "nanosili smo se ga vsak za dva."

"Vem," je župnik prikal, "toda Bog bo že dal, da bo prav. Kdor potrpi, je že rešen."

"O, to potrpljenje se vse predlože v roke, kakor da smo koruzni storži, in vsakemu ostane nekaj zrnja v prstih, tako da smo nazadnje popolno goli rožiči. Heningovci nam ravno ne pijejo krvi, ali verujte mi, da so ljudje po vaseh zlovoljni."

(Dalje na 4. str.)

Znanstvene in poučne knjige

ki jih ima v zalogi knjigarna Amerikanski Slovenec:

AJDOVSKI GRADEC, Dr. J. Tominešek.....	20c
AMERIKA in AMERIKANCI, Rev. J. M. Trunk.....	\$4.00
BRESKEV in MARELICA. Pouk kako vzgajamo in oskrbujemo.....	40c
DOMAČI VRT. Praktičen navod, kako ga uredimo. M. Humek.....	\$1.50
DOMAČI ZDRAVNIK, po naukih in izkušnjah župnika Kneippa.....	\$1.50
DOMAČI ŽIVINOZDRAVNIK. Fr. Duler.....	\$1.25
DRŽAVLJANSKI KATEKIZEM, o pravicah in dolžnostih ameriških državljanov.....	25c
DUŠEVNA RAST OTROKA in MLADOSTNIKA, Dr. K. Ozwald.....	75c
FILOZOFIJA, Fr. Veber.....	\$1.50
GOSPODARSKA GEOGRAFIJA, Dr. V. Šarabon.....	\$1.25
GOSPODINJSTVO. S. M. Purgaj. Navodila za praktično gospodinjstvo.....	\$1.25
GRADJANSKI KATEKIZEM, za Hrvate o pravicah i dužnostih ameriških građjana.....	25c
IDEJNI PREDHODNIKI, današnjega socializma in komunizma.....	75c
IZPOVEDI SOCIALISTA. Od socializma do duhovništva.....	60c
KAKO SI OHRANIMO LJUBO ZDRAVJE, Dr. H. Vedenik.....	25c
KITAJCI in JAPONCI. Jos. Stare. Življenje in šege narodov Daljnega vzhoda.....	41c
KLETARSTVO. B. Kalický.....	\$2.00
KNJIGOVODSTVO. 2 del. Iv. Podlesnik.....	\$1.00
KNJIGA O ŽIVLJENJU. Aleš. Useničnik.....	85c
KRATKA ZGODOVINA SLOVENSKEGA SLOVSTVA. Dr. Iv. Grafenauer.....	\$1.00
KREK. Izbrani spisi I. zvez. Iv. Dolenc.....	\$1.00
LJUBAVNA in SNUBILNA PISMA.....	31c
MILOSRDNOST DO ŽIVALI.....	25c
MLEKARSTVO, s črticami o živinoreji.....	\$1.00
NARODNO GOSPODARSKI ESJEJI. Dr. A. Gosar.....	31c
NASVETI ZA HIŠO in DOM. I. Majdič.....	75c
NAŠE GOBE. Navodilo za spoznavanje užitnih in strupenih gob.....	\$1.50
NAUK O ČEBELARSTVU. Fr. Rožina.....	50c
OB 50 LETNICI Dr. Jan. Ev. Kreka.....	25c
O ČLOVEŠKEM RAZUMU. J. Locke. Znanstvena razprava.....	\$1.25
OD SRCA DO SRCA. Slovanskim Amerikancem v premislek.....	25c
OSMERO BLAGROV ali nauk o srečnem življenju.....	\$1.00
OSNOVNA NAVODILA ZA ZDRAVLJENJE MALARIJE. Dr. I. Matko.....	15c
OSNOVNI POJMI MODERNEGA BANČNIŠTVA IN BORZNIŠTVA. A. Jamnik.....	75c
OSNUTEK SLOV. NAROD. GOSPODARSTVA. M. Brezgar.....	75c
OSNOVNI POJMI MEHANSKE TEHNOLOGIJE KOVIN v zvezi tvarinoznanstvom.....	\$1.00
PEROTINAR. 1. in 2. letnik. Vsak po.....	90c
POD DOMAČIM KROVOM. Poučna knjiga o vzgoji PODKOVOZAV. Pouk kovačev in konjerejcem.....	75c
PODOBE IZ MISIJSKIH DEŽEL.....	40c
POGLED V NOVI SVET.....	15c
POLITIČNE STRANKE. Pouk o politiki.....	\$1.50
POLJEDELSTVO. Gospodarjem v pouk.....	60c
POŠTNO IZRAZOSLOVJE. Nemško-slovensko. Jos. Petrič.....	25c
PRAKTIČEN SADJAR. Nauki za sadjerejce.....	\$2.00
PRAVILA ZA OLIKO. Okrajšano po knjigi o lepem vedenju.....	75c
PRAVOSLOVJE. Dr. F. Grivec.....	45c
PRVA POMOČ. Dr. Mavr. Rus.....	\$1.00
RABOJEMNO PRAVO. Dr. F. Mohorič. Navodnik in zakon.....	45c
RAČUNAR v DINARSTVU in KRONSKI VE-LJAVI.....	75c
RASTLINSKI IMENIK slovenskih dežel. Slov.-latinsko-nemški. Al. Benkovič.....	25c
RAZLIČNO BLAGO. A. M. Slomšek.....	\$1.25
REJA DOMAČIH ZAJCEV. Dr. S. Vozka.....	45c
SADJE v GOSPODINJSTVU. Nauk o ravnanju s sadjem, o domači uporabi in konzerviranju.....	75c
SADNI MOST ALI SADJEVEC. Kako ga izdelujemo in kako z njim ravnamo.....	50c
SAMOZNAKI SLOVENSKE STENOGRAFIJE. A. Robida.....	15c
SLOVARČEK k Ovidijevim pesmim. A. Dokler.....	75c
SLOVENCÍ, desetletju 1918—1928. Dr. J. Mal.....	\$5.00
SLOVENCÍ. Fr. Erjavac. Zemljepisni zgodovinski politični, kulturni, gospodarski in socialni pregled.....	\$1.25
SLOVENSKA KUHARICA. S. M. Fey, Kalinšek.....	\$5.00
SLOVENSKA STENOGRAFIJA. F. Novak. 1. in 2. del. Vsak po.....	60c
SLOVENSKA STENOGRAFIČNA ČITANKA. A. Robida.....	95c
SLOVENSKI ŽUPANI v PRETEKLOSTI.....	25c
STO IZLETOV, po Gorenjskem, Dolenjskem in Notranjskem. R. Badjura. Informativna knjiga za izletnike.....	\$1.45
SLOVENSKA ŽENA, v dobi narodnega preporoda.....	50c
SVETA RUSIJA. Dr. F. Stele in Fr. Treseglav.....	45c
TRAVNIŠTVO. J. Turk. Slovanskim živinorejcem v pouk.....	45c
UČITELJ V BOJU PROTI ALKOHOLIZMU. Iv. Štrukelj in R. Horvat. 1. in 2. zvezek. Vsak po.....	45c
UVOD v FILOZOFIJO. Al. Ušeničnik. 1. in 2. zvezek. Vsak po.....	\$1.25
UVOD v KRŠČANSKO SOCIOLOGIJO. Dr. Al. Ušeničnik.....	40c
VARČNA KUHARICA. Marija Remec. Navodila za pripravo okusnih jedil s skromnimi sredstvi.....	\$1.50
VINARSTVO. Andrej Zmavč.....	\$2.00
VLADAR. Nice. Machiacci. Lastnosti, ki naj bi jih gojila vladajoča oseba.....	40c
VZOR-ČLOVEK ALI OSEBNOST KOT IDEAL. Dr. J. Jeraj.....	50c
VZGOJNA METODA. Bi. Janeza Bošca.....	50c
VZORNA GOSPODINJA. Giz. Majeveva.....	85c
ZA KRŠČANSKI SOCIJALIZEM. Pomisleki in odgovori. Dr. Gosar.....	50c
ZAZNAMEK OKRAJŠAV KORESPONDENČNEGA PISMA. Fr. Novak.....	50c
ZBIRKA DOMAČIH ZDRAVIL, kot jih rabi slov. narod.....	85c
ZDRAVILNA ZELIŠČA.....	35c
ZGODOVINA BREZOVŠKE ŽUPNIJE. Jos. Novak.....	95c
ZGODOVINA FARE DOMŽALE. Franc Bernik.....	\$1.00
ZGODOVINA NOVEJŠEGA SLOV. SLOVSTVA. Iv. Grafenauer.....	\$1.25
ZGODOVINA SLOV. NARODA. Dr. Jos. Gruđen. 1.—6. zvezek. Vsak zvezek po.....	60c
ZDRAVLJE IN BOLEZEN, v domači hiši. Dr. J. Potrta.....	75c
ZGODOVINA UMETNOSTI PRI SLOVENCIH, HRVATIH in SRBIH. Dr. J. Mal.....	\$1.50
ZGODOVINA ŽUPNIJE ŠENT RUPERT na Dolenjskem.....	\$1.25
ZEL IN PLEVEL. Slovar naravnega zdravilstva.....	

OTEM IN ONEM

KAKO SODIJO V EVROPI O AMER. PREDSEDNIKI

V Ameriki splošno prevladuje mnenje, da je predsednik Hoover "milijarder". To je zelo pretirano. Hoover sicer ne trpi pomanjkanja, ampak vse njegovo premoženje ne znaša niti milijon dolarjev. Vendar je res, da je imela Amerika le malo predsednikov, ki so bili v denarnem pogledu tako dobro preskrbljeni kakor Hoover.

Washington je n. pr. svoje čase veljal za zelo imovitega moža. Tudi predsednik Jefferson je bil, ko je stopil v državno službo, imovit človek. Umrl pa je reven kakor berač, kajti položaj, ki ga je zavzel na državi, je zahteval od njega celega moža in tako se je zgodilo, da je zanemaril svoje nasade, ki so popolnoma propadli, da je obubožal. In noben njegov naslednik se ni mogel pohvaliti s premoženjem, mnogi so odšli zelo skromno s predsedniškega mesta. Še danes je tako, da žive bivši predstavniki Zedinjenih držav zelo skromno v vsakem pogledu, kati njih funkcija zahteva živcev in gmotnih žrtev in ne prinaša nobenega dobička.

DOLGA IGRA

Letos se je zaključila šahovska igra, ki se pač sme imenovati rekordno v pogledu časa. Trajala je namreč celih deset let. Vsega skupaj sta napravila nasprotnika štirideset potez. Igrala sta pa dva člana šahovskega kluba v angleškem mestu Linthwaite, z imenom Kaye in Garside. Oba sta strastna šahista. Mogoče bi bila njuna partija trajala celo večnost ali pa ne bi bila nikoli končana, da se ni Kaye izselil iz Anglije v Avstralijo. Zato je pošel igral pismeno. Prvo potezo "čez morje" sta napravila v novembru 1921. Poslej sta napravila vsako leto povprečno štiri poteze. O božičnih praznikih lanskega leta je

sporočil Garside nasprotniku svojo zadnjo potezo, s katero ga je bil matiral. Kaye je sedaj odgovoril, da priznava poraz, in s tem je igra zaključena.

KISLA VINA

Prof. Schmidt, ravnatelj higijskega zavoda na univerzi v Halle, je dolgo proučeval vprašanje koristnosti vin in je pršel do zaključka, da so kisle vina koristnejša od sladke kapljice. V njih je manj alkohola kakor v sladkih, ker se v zoreh žrnatih jagodah ni tvorilo toliko sladkorja, ki zviša odstotek alkohola in tudi strupenost vina.

ZA PREPREČENJE TRČENJ NA MORJU

Neki angleški inženjer je dal patentirati iznajdbo, ki naj v bodoče prepreči trčenje ladij na morju. Izum je čisto preprost. Ladje se bodo prepleskale s posegno barvno zmesjo, ki se bo ponoči svetila sama od sebe in bo na ta način opozarjala na nevarnost. V barvni zmesi je velik odstotek fosforja.

IZGLEDI GLEDE TRĘGA PŘEMOGA

Scranton, Pa. — Kakor se je izrazil urednik lista Coal Age, ki je bil nedavno na obisku tukaj, so izgledi za trdi premog zelo ugodni. Dočim je bil antracit v mnogih krajih izpodirjen pri kurjavi od olja, se ta način kurjave ni izkazal popolnoma zadovoljivim. V prvi vrsti je predrag in tako je pričakovati da bo zopet antracit stopil na njegovo mesto. Isto je tudi z naravnim plinom.

DR. ALLAN J. HRUBY

Specijalist za pljučne in srčne bolezni
Tel. Rockwell 3364
Stanovanje: 1130 No. Lorel Ave.
Tel. Austin 2376, Chicago
Urad: 3335 West 26th Street
Uradne ure: 5 do 9 zveč. Razen sredi ob sredah 9 do 11 dop.; ob sobotah 1 do 4 pop.

Kranjsko-Slovenska Katoliška Jednota

Prva, najstarejša, največja in najbogatejša slovenska katoliška podporna organizacija v Združenih Državah Ameriških je:

Ustanovljena 2. aprila 1894., inkorporirana 12. januarja 1898 v državi Illinois, s sedežem v mestu Joliet, Ill.
POSUJE ŽE 38 LET.
Glavni urad v lastnem domu: 1004 No. Chicago St., Joliet, Ill.
SKUPNO PŘEMOŽENJE ZNAŠA DO \$3,000,000.00.
SOLVENTNOST K.S.K. JEDNOTE ZNAŠA NAD 100%.
K. S. K. Jednota ima nad 24,000 članov in članic v odraslem oddelku in nad 12,000 članov in članic v mladinskem oddelku.
Skupno število krajevnih društev čez 200.
Skupnih podpor je K. S. K. Jednota izplačala tekom svojega 38-letnega obstanka nad \$4,000,000.00.
Geslo K. S. K. Jednote je: "Vse za vero, dom in narod!"
Če se hočeš zavarovati pri dobri, pošteni in bogati podporni organizaciji, zavaruj se pri KRANJSKO-SLOVENSKI KATOLIŠKI JEDNOTI, kjer se lahko zavaruješ za smrtnino, razne poškodbe, operacije, proti bolezni in onemoglosti.
K. S. K. Jednota sprejema v svojo sredo člane in članice od 16. do 55. leta; otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta. Zavaruješ se lahko za \$250.00; \$500.00; \$1000.00; \$1500.00 in \$2000.00 posmrtnine.
V Mladinskem Oddelku K.S.K.J. se otroci lahko zavarujejo v razredu "A" ali "B". Mesečni prispevek v mladinski oddelek je zelo nizek, samo 15c v razred "A" in 30c v razred "B" in ostane stalen, da si zavarovalnina z vsakim dnem narašča. V slučaju otroka zavarovanega v razredu "A" se plača do \$450.00 in zavarovanega v razredu "B" se plača \$1000.00 posmrtnine.
CENTRALNA BOLNIŠKA PODPORA:
Zavaruješ se lahko za \$2.00; \$1.00 in 50c na dan ali \$5.00 na teden. Asement primerno nizek.
DVAJSET-LETNO ZAVAROVANJE:
K.S.K.J. je prva slovenska podporna organizacija v Ameriki, kjer se član(ice) lahko zavarujejo samo za 20 let, proti primerno nizkemu mesečnemu asementu. Po preteku 20 let ne plačujejo nič več posmrtninskega asementa. V slučaju smrti se takoj izplača njih posmrtnina.
70-LETNA STAROSTNA ZAVAROVANINA:
Vsak član(ica) K.S.K.J. ki doseže 70 let svoje starosti je upravičen(a) do 70 let starostne podpore oz. je prost asementa. Jednota ima svoj lasten list "Glasilo K. S. K. Jednote", ki izhaja enkrat na teden v slovenskem in angleškem jeziku in katerega dobiva vsak član in članica.
Vsak Slovenec in Slovenka bi moral(a) biti zavarovan(a) pri K. S. K. Jednoti, kot pravi materi vdov in sirot. Če še nisi član ali članica te mogočne organizacije, potrdi se in pristopi takoj. V vsaki slovenski naselbini v Združenih državah bi moralo biti društvo, spadajoče h K. S. K. Jednoti. Kjerkoli še nimate društva, spadajočega k tej slovenski katoliški podporni organizaciji, ustanovite ga; treba je le osem oseb v starosti od 16. do 55. let. — Za nadaljna pojasnila in navodila pišite na glavnega tajnika: JOSIP ZALAR, 1004 NO. CHICAGO ST., JOLIET, ILL.

TISKARNA

AMERIKANSKI SLOVENEČ

izvršuje vsa tiskarska dela točno in po najzmernejših cenah. Mnogi so se o tem prepričali in so naši stalni odjemalci.

Društva — Trgovci — Posamezniki

dobijo v naši tiskarni vedno solidno in točno postrežbo. Priporočamo, da predno oddate naročilo drugam, da pišete nam po cene. Izvršujemo prestave na angleško in obratno. Za nas ni nobeno naročilo preveliko, nobeno premaio.

Amerikanski Slovenec

1849 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.